

ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΛΙΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Καταγράφουμε το χώρο μας Καταγράφουμε τις δραστηριότητές μας μέσα στο χώρο

(Προτάσεις εργαστηρίου οπτικοακουστικής έκφρασης για την ενότητα "Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα", βιβλίο οδηγιών σελ. 57 & 58)

Προκειμένου να ετοιμάσουν τα παιδιά "φάκελο στοιχείων" για τη δική τους πόλη θα πρέπει, πέρα από το πληροφοριακό υλικό, να αναζητήσουν παλιές και νεότερες φωτογραφίες που να παρουσιάζουν διάφορες όψεις της πόλης ("Γενικά κάδρα" ολόκληρης της πόλης από πολύ μακριά, "Γενικά κάδρα" τοποθεσιών, δρόμων, πλατειών κ.λπ.) όπου να απεικονίζονται θέματα όπως οι εμπορικές συναλλαγές στη συγκεκριμένη πόλη, τα συγκοινωνιακά μέσα της πόλης, η ζωή στους δρόμους και η αρχιτεκτονική διαφόρων σημαντικών αλλά και λιγότερο σημαντικών κτιρίων της συγκεκριμένης πόλης. Φυσικά, ένα μέρος από τις φωτογραφίες αυτού του φακέλου που θα δείχνουν τη πόλη και τους κατοίκους της όπως είναι σήμερα, μπορούν να τραβηχτούν από τα ίδια τα παιδιά με τη φωτογραφική μηχανή του σχολείου.

Μη ξεχνάτε ότι για το κάθε θέμα (π.χ. για ένα εμπορικό δρόμο) θα πρέπει να υπάρχει ένα "πολύ Γενικό κάδρο" (που να δείχνει ολόκληρο το χώρο και τη διάταξη του) και ένα "λιγότερο Γενικό κάδρο" (που να δείχνει το πιο ενδιαφέρον σημείο του χώρου).

Ακόμη είναι καλό να τραβηχτούν και "Μεσαία κάδρα" (που θα δείχνουν τη δραστηριότητα των ανθρώπινων ομάδων από κοντά) και μερικά "Κοντινά κάδρα" (που εστιάζουν την προσοχή μας σε σημαντικές λεπτομέρειες κτιρίων ή δραστηριοτήτων).

Αν έχετε την τύχη να βρείτε παλιές, ασπρόμαυρες φωτογραφίες σημείων της πόλης σας, αξίζει τον κόπο να προσπαθήσουν τα παιδιά να τραβήξουν σημερινές φωτογραφίες από τα ίδια σχεδόν σημεία που έχουν τραβηχτεί και οι παλιές, ώστε να παρατηρήσουν τις διαφορές.

Όλες αυτές οι φωτογραφίες, όταν εμφανίζονται καλό είναι να τυπώνονται σε διάσταση 10x15 εκ. ώστε να είναι εύχρηστες και τα στοιχεία τους ευδιάκριτα.

Οι "φάκελοι" των πόλεων, ας τονιστεί, δεν αποτελούν τουριστικά λευκώματα των αντίστοιχων πόλεων. Δε θα πρέπει δηλαδή να γεμίσουν με φωτογραφίες και φυλλάδια που έχουν στόχο να προσελκύσουν επισκέπτες και να αναδείξουν "τις ομορφιές" της κάθε πόλης. Εκείνο που ενδιαφέρει το μελετητή είναι να μαζέψει αντιπροσωπευτικό υλικό που να συμβάλλει στην αναζήτηση απαντήσεων και τη διεξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα ερωτήματα που δίνονται στην αρχή της ενότητας: Σε τι οφείλει η πόλη την ανάπτυξη της; Με ποια στοιχεία διαπιστώνουμε την (θετική ή αρνητική) ανάπτυξη της στα τελευταία 100 χρόνια; Πώς κατανέμονται σήμερα οι διάφορες λειτουργίες της πόλης; Πού είναι το εμπορικό της κέντρο; Πού οι διοικητικές υπηρεσίες; Πού οι χώροι ψυχαγωγίας, περιπάτου κ.λπ.; Πού είναι συγκεντρωμένη η βιομηχανική της δραστηριότητα; Με ποια συγκοινωνιακά μέσα εξυπηρετείται η πόλη; Πώς είναι η ρυμοτομία της;

Έτσι τα παιδιά, θα πρέπει να έχουν κάποιο λόγο κάθε φορά που θα επιλέγουν μια φωτογραφία (από κάποιο έντυπο ή από αυτές που με δική τους πρωτοβουλία θα τραβήξουν) για να την συμπεριλάβουν στο "φάκελο" της πόλης. Αυτόν το λόγο θα μπορούν να τον τონίσουν και με την κατάλληλη λεζάντα που θα συνοδεύει την κάθε φωτογραφία.

Σπουδαίο συμπλήρωμα για το "φάκελο" της δικής σας πόλης θα ήταν και μια κασέτα ήχου με συνεντεύξεις τυχαίων κατοίκων από διάφορα σημεία της πόλης σας. Όμως για να μπορέσουν οι απαντήσεις αυτές να μελετηθούν για την εξαγωγή κάποιων συμπερασμάτων, θα πρέπει να αναφέρονται στα ίδια πάντοτε ερωτήματα: (στην αρχή της συνέντευξης, κάθε ένας που θα απαντά, θα πρέπει να λέει το μικρό του όνομα και τη περιοχή που ζει στην πόλη)

α. Πόσα χρόνια ζείτε στη πόλη αυτή;

β. Τι είναι εκείνο που σας "κρατάει" στην πόλη αυτή; Δώστε μας τρεις τουλάχιστον σημαντικούς παράγοντες που σας "δένουν" με αυτήν την πόλη.

γ. Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, τα τρία πιο δυσάρεστα στοιχεία της πόλης μας που εύχεστε να αλλάξουν σύντομα;

δ. Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τον τόπο διαμονής σας διατηρώντας τη δουλειά σας και τις συνήθειές σας, θα επιλέγατε να ζήσετε σε μιαν άλλη πόλη; Ποια και γιατί; Σε μιαν άλλη περιοχή της πόλης μας; Σε ποια και γιατί;

Χρησιμοποιώντας το δημοσιογραφικό κασετόφωνο του σχολείου (ή οποιοδήποτε άλλο καταγραφικό μέσο), με φρέσκιες αλκαλικές μπαταρίες, τα παιδιά μπορούν να χωριστούν σε μικρές ομάδες και κάθε ομάδα να απευθύνει ΟΛΑ τα ερωτήματα σε τρία διαφορετικά άτομα (όχι συγγενείς και φίλους). Κάθε ομάδα θα πρέπει να δουλέψει σε διαφορετική ημέρα και, όσο γίνεται, σε διαφορετικά σημεία της πόλης.

Πριν βγουν στο δρόμο, τα παιδιά κάθε ομάδας θα πρέπει να εξασκηθούν κάνοντας ερωτήσεις στο δάσκαλο ή σε άλλα παιδιά. Μια καλή εισαγωγή προς ένα άγνωστο θα ήταν:

Είμαστε μαθητές της ... τάξης του ... Δημοτικού Σχολείου... Κάνουμε μια έρευνα για το μάθημα της Γεωγραφίας και θα θέλαμε να σας ρωτήσουμε μερικές ερωτήσεις για τη γνώμη που έχετε για την πόλη μας. Θέλετε να μας διαθέσετε λίγα λεπτά; (εφόσον δεχτεί):

Πώς είναι το μικρό σας όνομα και σε ποια περιοχή μένετε;

(ακολουθεί η πρώτη ερώτηση και αφού απαντηθεί, η δεύτερη κ.ο.κ. μέχρι να απαντηθούν ΟΛΕΣ οι ερωτήσεις).

Όποιος ρωτάει (ένας κάθε φορά) θα πρέπει να μη μιλάει ταυτόχρονα με αυτόν που απαντά, να μην τον διακόπτει και να έχει υπομονή μέχρι ο ερωτώμενος να ολοκληρώσει την απάντησή του.

Αν σε κάποια ερώτηση κάποιος δε θελήσει να απαντήσει, τα παιδιά θα πρέπει να είναι ευγενικά και να προχωρήσουν στην επόμενη ερώτηση. Στο τέλος θα πρέπει πάντοτε να ευχαριστούν τον συνομιλητή τους για το χρόνο που τους διέθεσε.

Αν τελικά συγκεντρωθούν απαντήσεις 9-12 διαφορετικών κατοίκων, ένα πιο δύσκολο "βήμα" για την τάξη, θα είναι να οργανωθούν οι απαντήσεις αυτές κατά τάσεις. Για παράδειγμα:

Πόσες απαντήσεις αναφέρονται σε κοινωνικά προβλήματα;

Πόσες απαντήσεις υπαινίσσονται οικιστικά προβλήματα; Πόσες σε οικολογικά προβλήματα;

Πόσες απαντήσεις αναφέρονται σε προβλήματα εργασίας, απασχόλησης, ανεργίας κ.λπ.;

Καλή δουλειά!

Μ. Θεοδορίδης - Σκηνοθέτης, Παιδαγωγός